

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa Națională
Sibiu, 2013

Clasa a XI-a

- **Ambele subiecte sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru este de trei ore.**

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „În numeroase țări din Europa Centrală, Orientală și Mediteraneană, unde sistemul de producție și structurile sociale rămân în multe privințe la stadiul celor aparținând epocii preindustriale (...), scurtul episod democratic liberal ce a urmat după război și care era legat în bună parte de influența exercitată de democrațiile victorioase, nu a durat decât câțiva ani. Din cauza lipsei unor tradiții liberale și a unor baze socio-economice care în Europa de Vest constituiau fundamentul ce susținea democrația parlamentară, acesta nu a întârziat să se prăbușească pentru a fi înlocuit cu regimuri autoritare de dreapta, instaurate în general în urma unei lovituri de stat militare, care urmărea în majoritatea cazurilor să înlăture amenințarea revoluționară și să readucă la putere clasa conducătoare tradițională.

Cei care au supraviețuit primului val contrarevoluționar din anii 1919-1926 și care nu au fost decât parțial afectați de acesta păstrând doar aparența formală a unui pluralism, vor fi în majoritate luați cu asalt de al doilea, consecință a <Marii Crize> și a amenințării pe care aceasta o reprezintă pentru oligarhiile aflate la putere.(...)”

Burgezia industrială și financiară este aici slab reprezentată, iar categoriile intermediare sunt departe de a ocupa un rol atât de important ca în Italia și Germania. Clasa conducătoare tradițională formată în majoritate din proprietari de pământ este deci cea care exercită puterea în mod direct sau prin intermediul armatei (...).”

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

B. „În țările industrializate din Europa de Vest și de Nord, (...) partidele fasciste sau cu tendințe fasciste și chiar formațiunile clasic reacționare nu reușesc să amenințe serios regimurile existente.(...) În toate aceste țări, la care trebuie adăugată și Cehoslovacia care reușește și ea să-și păstreze până în 1939 structurile pluraliste, acest fenomen este consecința relativei ameliorări a situației economice, a puterii de mobilizare a maselor și a rezistenței pe care o opun partidele democratice și guvernele acțiunilor acestor organizații rebele.

Eșecul tentativelor autoritare și totalitare (...) se explică deci, în primul rând prin tradițiile democratice solide, înrădăcinate mai demult timp în mentalitatea colectivă din această parte a continentului, decât în mentalitatea germanilor și italienilor, dar și prin integrarea profundă a maselor în viața politică cât și a unor formațiuni democratice cuprinzând clasa muncitoare și mari părți ale clasei mijlocii. În plus, nici una din țările din [Europa de Vest și de Nord] în care se produce ofensiva totalitară nu aparține taberei învinșilor [în Primul Război Mondial] sau nu face parte dintre țările defavorizate de tratate.”

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza sursei A, două caracteristici social-economice ale statelor din Europa Răsăriteană, Orientală și Mediteraneană. **6 puncte**
2. Menționați pe baza sursei B, două informații referitoare la statutul Europei de Vest și de Nord în cursul Primului Război Mondial. **6 puncte**

3. Formulați un punct de vedere referitor la evoluția regimului politic din Europa Centrală, Orientală și Mediteraneană, folosind ca argument două informații din sursa A. **7 puncte**
4. Formulați un punct de vedere referitor la evoluția regimului politic din Europa de Vest și de Nord, folosind ca argument două informații din sursa B. **7 puncte**
5. Prezentați un alt fapt istoric referitor la regimul politic din Europa Centrală, Orientală și Mediteraneană, din perioada interbelică, în afara celor la care se referă sursele A și B. **5 puncte**
6. Formulați un punct de vedere prin care să susțineți sau să combateți afirmațiile din sursa B, referitoare la regimul politic din prima jumătate a secolului al XX-lea, folosind ca argumente alte două fapte istorice în afara celor la care se referă sursa B. (Se punctează pertinenta argumentării elaborate prin utilizarea faptelor istorice relevante, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **9 puncte**

SUBIECTUL II (50 puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză despre **România și Europa în a doua jumătate a secolului al XX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două caracteristici ale unui regim politic din Europa Vestică din a doua jumătate a secolului al XX-lea;
- menționarea a două modificări apărute în formele de organizare statală din a doua jumătate a secolului al XX-lea, în România;
- prezentarea câte unei caracteristici a culturii române și a culturii vest-europene din perspectiva tipului de regim politic, din a doua jumătate a secolului al XX-lea;
- prezentarea a două consecințe ale regimurilor politice din Europa asupra migrațiilor din perioada 1950-1989;
- formularea unei opinii referitoare la evoluția instituțiilor, mecanismelor și politicilor de rezolvare a conflictelor în Europa, în a doua jumătate a secolului al XX-lea și susținerea acestora prin două argumente istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (coerența și pertinenta argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa Națională
Sibiu, 2013

Clasa a XI-a

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

NU SE ACORDA PUNCTAJ INTERMEDIAR

SUBIECTUL I:

1. **Câte 3 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei A, a două caracteristici social-economice ale statelor din Europa Răsăriteană, Orientală și Mediteraneană.
(3p X 2 = 6p)
2. **Câte 3 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei B, a două informații referitoare la statutul Europei de Vest și de Nord în consursa Primului Război Mondial.
(3p X 2 = 6p)
3. **3 puncte** pentru formularea, pe baza sursei A, a oricărui punct de vedere referitor la evoluția regimului politic din Europa Centrală, Orientală și Mediteraneană
Câte 2 puncte pentru folosirea ca argument a fiecărei informații din sursa A.
(2p x 2 = 4p)
4. **3 puncte** pentru formularea, pe baza sursei B, a oricărui punct de vedere referitor la evoluția regimului politic din Europa de Vest și de Nord.
Câte 2 puncte pentru folosirea ca argument a fiecărei informații din sursa B.
(2p x 2 = 4p)
5. **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric referitor la regimul politic din Europa Centrală, Orientală și Mediteraneană, din perioada interbelică, în afara celor la care se referă sursele A și B.
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici.
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
6. **3 puncte** pentru formularea oricărui punct de vedere care să susțină sau să combată afirmațiile din sursa B, referitoare la regimul politic din prima jumătate a secolului al XX-lea;
Câte 2 puncte pentru selectarea fiecărui fapt istoric relevant, în afara celor la care se referă sursa B, care susține punctul de vedere formulat; (2p x 2 = 4p)
2 puncte pentru utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*), respectiv, a conectorilor care exprimă concluzia (*așadar, ca urmare etc.*).

Total 40 puncte

SUBIECTUL II:

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale oricărui regim politic din Europa Vestică din a doua jumătate a secolului al XX-lea; (3p x 2 = 6p)
- **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două modificări apărute în forma de organizare statală din a doua jumătate a secolului al XX-lea, în România;
(3p x 2 = 6p)

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea fiecărei caracteristici a culturii române și a culturii vest-europene din perspectiva tipului de regim politic din a doua jumătate a secolului al XX-lea; (2p x 2 = 4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei caracteristici menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu referitor la fiecare caracteristică menționată;
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două consecințe ale regimurilor politice din Europa asupra migrațiilor din perioada 1950-1989; (2p x 2 = 4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei consecințe menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/ a câte unei caracteristici referitoare la fiecare consecință menționată;
- **2 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la evoluția instituțiilor, mecanismelor și politicilor de rezolvare a conflictelor în Europa, în a doua jumătate a secolului al XX-lea;
Câte 2 puncte pentru selectarea fiecărui fapt istoric relevant care susține opinia formulată. (2p x 2 = 4p)
2 puncte pentru utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*), respectiv, a conectorilor care exprimă concluzia (*așadar, ca urmare etc.*).

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **1 puncte** pentru **structurarea sursei** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru (introducere - cuprins - concluzii);
0 puncte pentru text nestructurat;
- **2 puncte** pentru evidențierea **relației cauză-efect**, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **argumentarea istorică**; (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia);
1 punct pentru coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant;
0 puncte pentru lipsa argumentării istorice;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 puncte

Total test 90 de puncte.
Se acordă 10 puncte din oficiu
Total 100 de puncte